

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę górniczą

na skutek odwołania K. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 25 września 2017 r. oraz 20 lutego 2018 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 25 września 2017 r. oraz dnia 20 lutego 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. H. prawo do emerytury górniczej od 29 sierpnia 2017 roku,**

II. **stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia,**

III. **zasądza od strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy K. H. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 849/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2017r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu K. H. prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu wskazał, że nie ma on prawa do emerytury na podstawie art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS (dalej „ustawa emerytalna”), gdyż udowodnił 23 lata, 6 miesięcy i 14 dni pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią - wobec wymaganych co najmniej 25 lat. Jednocześnie do okresów pracy górniczej organ rentowy, w oparciu o zaświadczenie zakładu pracy z 28 sierpnia 2018r. dotyczącym ilości zjazdów pod ziemię - nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 2 listopada 2015r. do 31 marca 2017r., od 1 maja 2017r. do 31 maja 2017r. i od 1 lipca 2017r. do 31 lipca 2017r. – gdyż wnioskodawca nie przepracował wszystkich dni roboczych pod ziemią.

Kolejną decyzją z 20 lutego 2018r. ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wskazując, iż nadal nie udowodnił on 25 lat okresów pracy górniczej. Nie uznano do wcześniej wskazywanych okresów pracy górniczej dalszego, wnioskowanego okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1 sierpnia 2017r. do 31 grudnia 2017r.

Odwołania od powyższych decyzji złożył K. H., wnosząc o ich zmianę poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej.

W uzasadnieniu wskazał, że w zakwestionowanych okresach był zatrudniony na stanowisku nadsztygara mechanicznego ds. transportu poziomego pod ziemią, które należy zakwalifikować jako stanowisko dozoru ruchu w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i renach z FUS – a przepis ten nie wymaga do uznania pracy górniczej od ilości zjazdów pod ziemię. Domagał się również zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie podtrzymując te same argumenty jakie zawiera uzasadnienie zaskarżonych decyzjach..

Sąd ustalił:

K. H. ur. (...), ma obecnie (...)lat.

Organ rentowy uznał mu 23 lata, 6 miesięcy i 14 dni okresów pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią.

Zaś z okresu zatrudnienia w (...)S.A. Oddział Zakłady (...) od 2 listopada 2015r. na stanowisku nadsztygara mechanicznego ds. transportu poziomego pod ziemią uznano jedynie te miesiące pracy, w których przepracował wszystkie dni robocze pod ziemią. Stąd nie uznano pozostałych miesięcy tj. od 2 listopada 2015r. do 31 marca 2017r., od 1 maja 2017r. do 31 maja 2017r. i od 1 lipca 2017r. do 31 lipca 2017r. i od 1 sierpnia 2017r. do 31 grudnia 2017r.

(niesporne a nadto decyzje z załącznikami w aktach emerytalnych)

W spornym okresie od 2 listopada 2015r. do dnia decyzji z 25 września 2017r. i 20 lutego 2018r. K. H. zatrudniony był w (...)S.A. Oddział Zakłady (...) na stanowisku nadsztygara mechanicznego ds. transportu poziomego pod ziemią w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie korzystał z urlopu bezpłatnego. Zatwierdzenie górnicze wyższego dozoru ruchu specjalności technicznej mechanicznej maszyn i urządzeń dołowych w zakładach górniczych ma od 16 października 2015r.

Jego obowiązki na tym stanowisku polegały na dozоровaniu transportu poziomego pod ziemią tj. przenośników taśmowych na wyrobiskach miedzi i soli- służących do transportu urobku. Ta praca wymaga ok. 80 % dniówek pracy pod ziemią.

Dowody: akta emerytalne – świadectwa pracy;

- akta osobowe: zaświadczenia o przepracowanych dniówkach, karty stanowiskowe pracy, skierowania na badania lekarskie i orzeczenia lekarskie k.201-189, 182-, 178-175, , zatwierdzenia górnicze k.173 i 172

- e-protokół z 10.10.2018r. (k.60-61) zeznania świadków: P. O. : 00:07:28-00:10:53, A. W.: 00:10:53-00:13:51; wyjaśnienia wnioskodawcy 00:13:51:00:16:41.

Sąd zważył:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 887), emerytura górnicza przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat (ust. 2).

Zaś w myśl art. 50c ust. 1 wymienionej ustawy za pracę górniczą uważa się zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;
- 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;
- 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa;
- 5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;
- 7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;
- 8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;
- 9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

W rozpoznawanej sprawie sporu nie budziło, że wnioskodawca posiada udowodnione okresy pracy górniczej w wymiarze 23 lat, 6 miesięcy i 14 dni, a do wymaganego 25-letniego okresu pracy górniczej brakowało mu 1 roku, 5 miesięcy i 16 dni.

Spór sprowadzał się do ustalenia, czy jego praca w (...)S.A. Oddział Zakłady (...) począwszy od 2 listopada 2015r. do 31 lipca 2017r. oraz dalej od 1 sierpnia 2017r. do 31 grudnia 2017r. może zostać uznana za pracę górniczą uprawniającą do emerytury górniczej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stał na stanowisku, że pracy tej nie można zaliczyć do pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej, Przeciwnego zdania był wnioskodawca i – w ocenie Sądu – jego stanowisko zasługuje na aprobatę.

W przekonaniu Sądu całokształt zebranego w sprawie materiału daje podstawy do stwierdzenia, że wnioskodawca począwszy od dnia 2 listopada 2015r. wykonywał pracę górniczą. Przepis art. 50a ustawy emerytalnej do uznania prawa do emerytury górniczej wymaga, aby uprawniony legitymował się 25-letnim okresem pracy górniczej, w tym co najmniej 10 lub 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ww. ustawy. O tym, jakie prace ustawodawca uznaje za prace górnicze, stanowi przepis art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej. W pkt 5 tego przepisu do prac górniczych zaliczone zostały prace pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego. Wątpliwości Sądu nie budziło, że stanowisko pracy zajmowane przez wnioskodawcę od 2 listopada 2015r., tj. stanowisko nadsztygara mechanicznego ds. transportu poziomego pod ziemią, należy do stanowisk wymienionych w ww. przepisie. Należy je zakwalifikować jako odpowiadające stanowisku wyższego dozoru ruchu zakładu – tj. stanowisku wymienionemu w załączniku nr 2 wykazu B pkt 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionował okres pracy wnioskodawcy wykonywanej od 2 listopada 2015r. do 31 marca 2017r. (1 rok, 4 miesiące i 29 dni), od 1 maja 2017r. do 31 maja 2017r. (1 miesiąc), od 1 lipca 2017r. do 31 lipca 2017r. (1 miesiąc) oraz kolejny okres od 1 sierpnia 2017r. do 31 grudnia 2017r. (5 miesięcy) twierdząc, że w tych okresach nie miał on przepracowanej wymaganej liczby dni pod ziemią (co najmniej połowy dniówek roboczych) czyli odnosił ocenę tego zatrudnienia do regulacji z art. 50c ust. 1 pkt 3, który w tej sprawie nie ma zastosowania. Podkreślenia wymaga, iż takie stanowisko zajął m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 marca 2013r. sygn. akt I UK 533/12 i Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku w sprawie A Ua 826/12 – wskazując, iż dla oceny czy zostały spełnione przesłanki pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie jest konieczne wykazanie co najmniej połowy dniówek roboczych pod ziemią, ale istotne jest czy praca była faktycznie wykonywana na wskazanym w tym przepisie (rozporządzeniu wykonawczym) stanowisku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury górniczej od dnia 29 sierpnia 2017r., tj. po spełnieniu wszystkich przesłanek, od dnia złożenia wniosku o emeryturę.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, Sąd orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Z uwagi na okoliczność, iż dopiero postępowanie dowodowe przed sądem pozwoliło na prawidłową ocenę charakteru pracy wnioskodawcy – mając to na uwadze, jak i treść cyt. wyżej przepisu – stwierdził, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia i z tych względów orzekł jak w pkt II wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz.

1804) w brzmieniu po nowelizacji dokonanej rozporządzeniem zmieniającym z dnia 03 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).

SSO Regina Stępień